

впровадження та ефективного виконання міжнародних транспортних угод і конвенцій. Складовими співробітництва є також забезпечення експлуатаційної сумісності (інтероперабельності) та підтримка інтермодальності транспортних мереж, співпраця у використанні космічних транспортних систем у рамках «Угоди про співробітництво щодо цивільної глобальної навігаційної супутникової системи (ГНСС) між Європейським Співтовариством, його державами-членами та Україною», підписаної у 2005 р [2-3].

Потребують невідкладного здійснення заходи модернізації транзитної транспортної інфраструктури, в тому числі розбудова швидкісних магістралей та мережі логістичних центрів. Поряд з цим першочерговими заходами дорожньої карти процесу інтеграції українських транспортних коридорів слід визначити: 1) техніко-технологічну модернізацію інфраструктури прикордонних переходів і обґрунтоване скорочення часу контрольних процедур, спрощення механізмів контролю у пунктах пропуску через державний кордон України; 2) прискорений розвиток контейнерного сервісу відповідно до технології ICD-транзит; 3) впровадження багатофункціональної комплексної системи «Електронна митниця»: митно-інформаційного електронного документообігу інфраструктури перевезень (у т. ч. транзитних) та її інтеграція у міжнародні митні бази даних; 4) вдосконалення системи збору та розповсюдження митної статистики, що дозволить створити систему моніторингу та прогнозування міжнародного транзиту вантажів.

Таким чином інтеграція національної транспортної інфраструктури в єдину транснаціональну мережу має стати державним пріоритетом, адже прогресивна трансформація транспортних комунікацій в Україні сприятиме вирішенню найважливіших завдань сьогодення щодо розвитку зовнішньоторговельних операцій і дозволить збільшити обсяги міжнародних перевезень та сприятиме зростанню вітчизняної економіки.

Список використаних джерел

1. Стратегічні напрями розвитку транспортної галузі України у післякризовий період: аналіт. доп. / Д. К. Прейгер, О. В. Собкевич, О. Ю. Смелянова; за заг. ред. Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2012. – 112 с.

2. Садловська І. П. Розвиток національної транспортної мережі України та її інтеграція до пріоритетних транспортних мереж ЄС / І. Садловська // 36. наук пр. Держ. екон.-техн. ун-ту трансп. — 2015. — № 31. — С. 16–26.

3. Загальна інформація щодо Східного партнерства // Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://mtu.gov.ua/content/shidne-partnerstvo.html>

УДК 656.02

РОЗВИТОК І КОМПЛЕКСНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНО- ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ВІДРОДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

*Токмакова І.В., д.е.н., професор (УкрДУЗТ),
Торопов В.С., магістр (НЮУ ім. Я.Мудрого)*

В умовах ускладнення глобального ланцюжка поставок товарів і послуг та розширення системи світогосподарських зв'язків підвищується актуальність розгляду транзитного потенціалу як механізму включення країни у світову економіку і додаткового джерела економічного зростання, що стимулюють підвищення рівня добробуту населення, забезпечення конкурентоспроможності національних промислових підприємств і економічних регіонів країни. Геостратегічне розташування України дозволяє їй бути вигідним мостом для транзитних перевезень товарів і пасажирів між державами Європи, Азії і Близького Сходу. Проте в умовах недостатньої розвиненості транспортної і логістичної інфраструктури продуктивність і ефективність транспортного комплексу країни знижується., а тому розвиток транспортно-логістичної інфраструктури є необхідною умовою інтеграції України у світове господарство.

На даний час транспортна галузь нашої країни задовольняє тільки базові потреби економіки і населення у перевезенні. Не відповідає сучасним вимогам і рівень безпеки, енергоефективність, якість перевезень,

техногенне навантаження на навколишнє середовище [1]. У зв'язку з цим необхідно вирішити багато проблемних питань, які перешкоджають ринковим перетворенням, підвищенню рівня конкурентоспроможності вітчизняних послуг у транспортно-логістичній сфері, налагодженню тісного економічного співробітництва, а також знижують темпи інтеграції України до ЄС.

Транспортна система України потребує істотного вдосконалення та модернізації, що в свою чергу дасть змогу підвищити якість транспортних послуг і, в першу чергу, в частині міжнародного сполучення. Національна транспортна мережа повинна пройти ряд перетворень для того, щоб відповідати світовим стандартам комплексного транспортно-експедиційного обслуговування міжнародних перевезень.

Сучасний етап розвитку міжнародної транспортно-логістичної інфраструктури пов'язаний з формуванням єдиного європейського транспортного простору в рамках виконання регіональних програм щодо: створення Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T); оцінки потреб транспортної інфраструктури (TINA); вивчення транспортної інфраструктури (TIRS); створення Пан'європейських транспортних коридорів (PEC); створення Пан'європейських транспортних зон (PETrA).

Основою комунікаційного або транспортно-логістичного каркасу Європи визначила програма створення Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T), якою передбачено формування сучасної транспортно-логістичної мережі в країнах Європейського Союзу з метою забезпечення територіальної єдності та вільного руху товарів і населення в межах європейських країн, посилення процесів інтеграції на європейському просторі.

Визначальним фактором стимулювання розвитку об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури стало формування в 1991 році Європлатформи – Європейської асоціації «вантажних сіл» (транспортно-логістичних центрів). Основна мета створення Європлатформи полягала в просуванні і розширенні концепції створення транспортно-логістичних центрів на європейському просторі і у всьому світі, а також у формуванні й розвитку вільних взаємовідносин з транспортно-логістичними системами інших регіонів та

країн. Цією програмою було визначено необхідність спорудження 38 сучасних потужних логістичних центрів, здатних швидко переробити тисячі тон різноманітних вантажів, а її реалізація забезпечила успішне впровадження логістичних технологій в обслуговування міжнародних вантажів та ефективне функціонування ряду транспортно-логістичних центрів [2].

Сьогодні транспортно-логістичні центри Європи – це спеціалізовані вузлові логістичні підприємства, які виконують функцію перетину комунікаційних потоків та забезпечують надання широко спектру транспортно-логістичних послуг, пов'язаних: з координацією роботи різних видів транспорту; з обслуговуванням вантажів (виконує навантажувально-розвантажувальні роботи, перевалювання вантажів, їх складування, вантажопереробку та зберігання); з експедируванням та переадресацією вантажів; з оформленням митної та перевізної документації; з наданням повного комплексу сервісних і комерційно-ділових послуг, в тому числі банківське, інформаційне, консалтингове та аналітичне обслуговування тощо. Вони розташовуються на основних каналах товароруху вздовж МТК і являються, з одного боку, місцем концентрації та розподілу вантажопотоків, а з іншого – виконують важливі функції транспортно-логістичного сервісу, забезпечуючи не тільки скорочення логістичних витрат та оптимізацію маршрутів слідування вантажів, але й сприяючи зростанню бюджетних платежів та активізації економічних процесів в країні.

Основними новітніми системоутворюючими компонентами територіальної структури транспортно-логістичної системи України мають стати наступні вузлові та лінійні об'єкти, які формують опорний каркас країни:

- транспортно-логістичні лінії; міжнародні транспортні коридори, які можуть співпадати з магістральними, регіональними й локальними шляхами сполучення;

- транспортні вузли магістральної інфраструктури, в яких формуються транспортно-логістичні центри або мультимодальні термінальні комплекси (до складу яких входять оптові бази і товарні склади, контейнерні та вантажопереробні термінали залізничного, автомобільного, морського, річкового і повітряного транспорту).

Діяльність транспортно-логістичних центрів повинна будуватися на пропозиції максимально повного переліку транспортних і супутніх послуг на основі договірних відносин із кожним учасником логістичного ланцюга (формування банку даних логістичних ланцюгів); організації комплексного транспортного обслуговування; стандартизації, уніфікації перевізних та інших документів, необхідних для виконання перевезення, єдиній маркетинговій стратегії й тактиці учасників логістичного ланцюга на ринку транспортних послуг, географічному розподілі структурних підрозділів транспортно-логістичного центру з метою максимального охоплення ринку транспортних послуг; організації співробітництва з українськими і міжнародними організаціями, що займаються питаннями транспортної логістики; побудові роботи на основі світових стандартів і міжнародних договорів, угод, конвенцій; інтеграції з міжнародними логістичними центрами і забезпеченні інформаційного обміну з ними тощо.

Необхідною умовою створення та функціонування транспортно-логістичних центрів є організація інформаційної підтримки, яка повинна повністю забезпечити взаємодію клієнтів і партнерів логістичних центрів, а також розрахунок оптимального маршруту перевезень та контроль графіка постачання, ведення розрахунків з усіма учасниками перевезення та виконання інших встановлених функцій транспортно-логістичних центрів.

Для покращення іміджу України на світовому логістичному ринку, необхідно невідкладно вирішити питання розбудови і модернізації транспортно-логістичної інфраструктури (залучення потужностей приватних інвесторів, реалізація разом з Євросоюзом спільних транспортно-транзитних проектів) та підвищення якості роботи митних органів: зменшення кількості необхідних дозволів та документів при перетині кордону, консолідація та, в разі можливості, об'єднання контролюючих установ, введення електронного документообігу, впровадження Рамкових Стандартів ВМО, приєднання до передових міжнародних норм та конвенцій, які спрощують процедуру перетину кордону, впровадження новітніх технологій в сфері контролю доставки та відстеження переміщення вантажів.

Сучасна транспортно-логістична інфраструктура країни повинна забезпечити

узгоджений розвиток і функціонування всіх видів транспорту з метою максимального задоволення транспортно-логістичних потреб при мінімальних витратах.

Список використаних джерел

1. Дикань В. Л. Маркетингово-логістичний підхід щодо розвитку транспортно-логістичної інфраструктури підприємств залізничного транспорту / В. Л. Дикань, А. В. Кузьменко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2015. - Вип. 51. - С. 9-16.

2. Дикань В. Основи логістичної інтеграції при формуванні логістичних систем через утворення територіально-промислового кластера / В. Дикань // Українські залізниці : міжнар. техніко-екон. журн.- 2014 -С. 22-26.

УДК 339.9:658.286

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА ТРАНСГРАНИЧНІЙ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНА-ПОЛЬЩА

Токмакова І.В., д.е.н., професор (УкрДУЗТ)

Інтеграція України в Європейське співтовариство сприяє збільшенню вантажопотоків та пасажиропотоків у напрямку Україна-Польща, а тому в українсько-польському економічному й транспортному співробітництві все більшу роль відіграє розвиток транспортно-логістичної інфраструктури та її поступова інтеграція з міжнародною транспортно-логістичною системою вантажо- та товароруку.

Транспортно-логістична інфраструктура являє собою сукупність галузей, підприємств і організацій, що входять у ці галузі, а також видів їх діяльності, які забезпечують організаційно-економічну взаємодію в рамках логістичного процесу, здійснюваного господарюючими суб'єктами на основі принципів економічної ефективності як національної економіки в цілому, так і її економічних суб'єктів в умовах кон'юнктурних коливань ринку. Загальний склад транспортно-логістичної інфраструктури можна визначити виходячи з набору відповідних розділів логістики, а саме таких складових, як: